

Kalbfleisch en Westenberg organiseren wantrouwen tegen getuige

Verdachte Haagse rechters mobiliseren hun vriendjes

**Door onze redacteurs
MARCEL HAENEN en
TOM KRELING**

ROTTERDAM. De minister van Justitie, de baas van het Openbaar Ministerie, de voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak, rechters bij rechtbanken of de Hoge Raad, juridische medewerkers van gerechten, pr-adviseurs en *De Telegraaf*: de voormalige Haagse rechters Pieter Kalbfleisch en Hans Westenberg hebben het afgelopen jaar niet de minsten ingeschakeld om zich te verdedigen in de strafzaak die het het Openbaar Ministerie in Utrecht tegen hen is begonnen.

Het mobiliseren van juridische vriendjes kon de rijksrecherche nauwgezet volgen doordat de telefoons van de verdachte magistraten maandenlang zijn afgeluisterd. Ook

hun e-mails zijn onderschept. Dat blijkt uit het vertrouwelijke strafdossier dat deze krant heeft ingezien.

Kalbfleisch en Westenberg zijn twee jaar lang door de rijksrecherche onderzocht, nadat een voormalige vrouwelijke griffier van de Haagse rechtbank had verklaard dat beiden zich op ongeoorloofde wijze hadden bemoeid met de juridische geschillen over projectontwikkeling bij de luchthaven Schiphol (de Chipholzaak). Maandag hoort de rechtbank in Utrecht in het openbaar deze ex-griffier. De twee verdachten staan terecht op verdenking van meened.

In de getapte telefoongesprekken en tijdens zijn verhoor vertelt Westenberg dat medewerkers van de Haagse rechtbank hem interne stukken hebben gegeven die hij wilde gebruiken om de onbetrouwbaarheid van de griffier te kunnen aantonen.

Westenberg, die in 2009 vervroegd met pensioen ging omdat hij in opspraak raakte, zegt vorig jaar nog informatie te hebben ontvangen van de directeur bedrijfsvoering van de Haagse rechtbank, Hans Buddendijk. Een juridische medewerker van de rechtbank tipt Westenberg per sms: „Als je haar dossier (van de griffier) nodig hebt, moet je snel zijn.”

Buddendijk zegt desgevraagd dat Westenberg alleen „elf stukken uit procesdossiers van hemzelf heeft gekregen. Daar had hij recht op. Hij vroeg ook informatie die ik absoluut niet wilde geven omdat hij daar geen recht op had. Als ons duidelijk wordt wie hem de sms stuurde, heeft die medewerker een gigantisch probleem. Dit mag absoluut niet.”

Kalbfleisch heeft vorig jaar per mail de baas van het OM gevraagd de strafzaak tegen hem te stoppen. De

beschuldigingen aan zijn adres waren volgens hem „kletsboek”. In het bericht, waarvan een kopie naar minister Opstelten van Veiligheid en Justitie ging, schrijft Kalbfleisch te hopen „dat aanstonds publiekelijk wordt duidelijk gemaakt dat terzake geen zaak meer tegen mij loopt”. Hierdoor kan „de hausse aan negatieve publiciteit schadebeperkend worden voorkomen”.

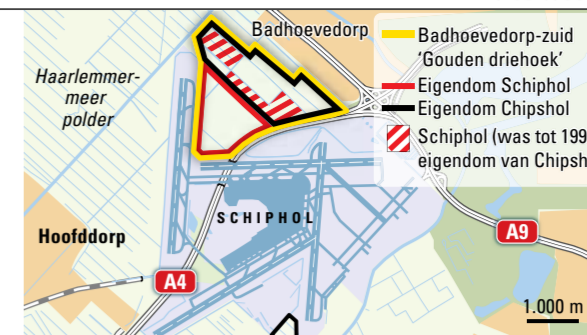
Het OM kan een deel van de afgeluisterde gesprekken overigens niet gebruiken. Het gaat om gesprekken die Kalbfleisch per mobiele telefoon voerde vanuit zijn tweede huis in Zwitserland. Justitie heeft de Zwitserse collega's niet op de juiste wijze om toestemming gevraagd voor het tappen ervan.

Twee rechters in een tsunami aan shit: Z&Z, Pagina 14-17

Van Chipshol tot meined

eind jaren 80

Jan Poot, voormalig planoloog bij de provincie Zuid-Holland, koopt eind jaren negentig met behulp van financiers ongeveer 600 hectare grond rond luchthaven Schiphol.

begin jaren 90

Poot krijgt ruzie met een van de financiers, Harry van Andel. Die wil de grond verkopen en de winst incasseren. Poot wil de grond houden om te ontwikkelen (Chipshol).

Vervolg op pagina 16 >

Twée rechters in ‘een tsunami aan shit’

Wat doet een hoge rechter als hij zelf verdachte wordt? Twee rechters belden bevriende juristen bij de rechtbank en daarbuiten om hun verdediging te organiseren. Wat ze niet wisten: de rijksrecherche luisterde mee.

tekst MARCEL HAENEN EN TOM KRELING

I. Rechters in de strafbank

Het is uniek in de Nederlandse strafrechtspleging: twee voormalige rechters die door het Openbaar Ministerie worden gedagvaard wegens meined. Ruim twee jaar lang onderzocht de rijksrecherche het doen en laten van Hans Westenberg (67) en Pieter Kalbfleisch (65). De opsporingsambtenaren wilden weten of de verdachten zich als rechters in Den Haag op ongeoorloofde wijze hebben bemoeid met de juridische geschillen over projectontwikkeling bij luchthaven Schiphol. Om te weten te komen of ze zichzelf door corruptie verrijkt hadden, werd ook financieel onderzoek gedaan. De mobiele telefoons en vaste telefoonlijnen van Kalbfleisch en Westenberg zijn maandenlang getapt en e-mails werden onderschept.

De rijksrechercheurs die het onderzoek met de codenaam Brussel uitvoeren, onder leiding van het Openbaar Ministerie in Utrecht beseften heel goed dat ze geen alledaagse klus klaarden. Dat blijkt bijvoorbeeld uit een vraag die ze Kalbfleisch stelden in een verhoor van 29 september 2011 over het gebruiken van het bijzondere opsporingsmiddel: tappen.

„Wat vindt u ervan dat er onderzoek is gedaan naar uw telecommunicatie?“
Kalbfleisch beroept zich als verdachte op zijn zwijgrecht.
Komende maandag moet Marlou van der Togt (65) voor de rechtbank in Utrecht in het openbaar getuigen in de strafzaak tegen Westenberg en Kalbfleisch. Van der Togt is de voornaamste getuige van het OM. De gepensioneerde griffier, die ruim dertig jaar bij de Haagse rechtbank werkte, beschuldigt de twee voormalige rechters van belangenverstrengeling. Ze put haar kennis uit een periode eind jaren tachtig toen ze een verhouding had met Kalbfleisch. Westenberg en Kalbfleisch hebben volgens haar als rechters in Den Haag een vriend geholpen die ruzie had met grondontwikkelaars, vader en

zoon Jan en Peter Poot van het bedrijf Chipshol.
De rol van Van der Togt is in die zaak cruciaal. Eind 2010 werden Kalbfleisch en Westenberg als getuigen opgeroepen in een procedure waarmee Jan en Peter Poot bewijzen verzamelen dat ze bewust zijn tegenwerkt. Westenberg en Kalbfleisch ontkennen beiden onder ede dat sprake was van belangenverstrengeling. Ook zeggen ze geen speciale vriendschap te hebben. Ze waren goede collega's, meer niet.
Uit gesprekken die rechercheurs voerden met onder anderen de eerste vrouw van Kalbfleisch, de weduwe van een Haagse magistraat en collega's, is volgens het OM komen vast te staan dat de rechters frequent sociaal contact onderhielden. En dus hebden ze onder ede gelogen en meined gepleegd, meent justitie. Ze hebben volgens het OM ook niet de waarheid gesproken over onderlinge contacten in de Chipshol-zaak. Op meined staat een maximum van zes jaar cel.
Opmerkelijk is dat het onderzoek volgens het OM geen bewijs heeft opgeleverd dat de voormalig rechters de familie Poot bewust hebben benadeeld. Ze worden dan ook niet vervolgd wegens belangenverstrengeling. De strafzaak gaat voornamelijk over de vraag of de rechters wel of niet bijzondere banden onderhielden en of ze daarover naar waarheid hebben verklaard.

Old boys network
Uit het vertrouwelijke strafdossier tegen Westenberg en Kalbfleisch blijkt hoe beide mannen de afgelopen tijd bezig zijn geweest hun verdediging te organiseren. Een old boys network van magistraten, adviseurs, politici en medewerkers van *De Telegraaf* werd ingeschakeld.
Voor dit artikel is gesproken met betrokkenen in de strafzaak. Ook wordt geciteerd uit de verslagen van de afgeluisterde telefoongesprekken en uit de verhoren van de twee verdachten door de rijksrecherche. Kalbfleisch en Westenberg laten desgevraagd weten er nu geen behoefte aan te hebben in de krant te reageren. In een mail schrijft Westenberg: „In dit stadium van de zaak lijkt het mij onjuist het proces te voeren of te beïnvloeden via de pers. Misschien ouderwets maar in mijn ogen hoort dat niet.“

Recherche: ‘Wat vindt u ervan dat er onderzoek is gedaan naar uw telecommunicatie?’

November 2010: Hans Westenberg bij de ingang van de rechtbank in Utrecht. Foto Gerard Til

Mei 2012: Pieter Kalbfleisch bij de rechtbank in Utrecht. Foto Arie Kievit

II. De Westenberg-tapes: ‘Ik pak haar wel’

Bij voormalig rechter Hans Westenberg gaat op 31 maart 2011 iets voor half elf 's avonds de telefoon. Het is Rina, een voormalige medewerkster met wie hij op de rechtbank in Den Haag heeft gewerkt. Ze praten onder meer over lichamelijke klachten van Rina. Maar dat duurt maar kort.
Rina: „Hé, jij bent ook lekker met die helemaal gekidiotie Marlous, hè.“
Westenberg: „Godverdomme, godverdomme, zeg.“
Ongelofelijk vinden ze het, wat Marlous van der Togt allemaal beweert. Westenberg: „Ja, ze heeft een hele dikke duim, hoor.“ Daarna hebben ze over het gedrag van Marlous op de rechtbank en hoe ze haar zwart kunnen maken.
Westenberg: „Ja, ze was eh... ze wist zich behoorlijk.“
Rina: „Overal in te likken.“
Westenberg: „In te likken, hè? Dat ch... aardig voorkomen, goede manieren en vriendelijk.“
Rina: „Leuke kop.“
Westenberg: „Ja, altijd belangstellend en eh... ja, het deugt allemaal voor geen meter.“
Nee, dat vindt Rina ook. Ze weet nog dat Marlous ook wel eens een fikse berisping kreeg op de rechtbank. Rina: „Toen werkte haar zus nog bij

de boekhouding beneden in het Paleis. Nou, dan stuurde ze een boterham per post naar beneden, of een plak cake. Nou, dan werd de bodedienst daar des duivels over, van godverdomme, moeten we voor haar als ch... Dus toen heeft ze ook al wat te horen gekregen. Volgens mij zit er wel meer in het dossier.“
Zo weet Rina ook te melden dat iemand ooit tegen de auto van Marlous was aangereden en dat ze die persoon toen op rechtbankpapier had aangeschreven. Hiervoor kreeg Marlous volgens Rina toen een „gigantische uitbrander“ van de griffier.
Westenberg zegt vervolgens dat hij allerlei dingen bij de rechtbank Den Haag aan het opvragen is. Daarvoor heeft hij contact met Hans Buddendijk. Hij is directeur bedrijfsvoering bij de Haagse rechtbank. „Want hij moet allerlei dingen voor mij pralen uit het archief te krijgen. Dan laat ik wel vallen dat ik een aanklacht wegens meined tegen haar ga indienen. Dat het dan toch handig is als ze niet meer bij de rechtbank werkt. Nee, ik pak haar wel.“
In het voorjaar van 2011 is Hans Westenberg telefonisch en per mail druk bezig informatie over Van der Togt te verzamelen. Het liefst negatieve informatie, waarmee hij haar onbetrouwbaarheid kan aantonen. Hij benadert voormalige collega's in de hoop dat ze hem kunnen helpen, blijkt uit het strafdossier.
Zo vraagt Westenberg op 15 april 2011 per mail bij een senior raadsheer in Den Haag informatie op: „zo-wel werkplek/kamer als feitelijke werkzaamheden“. In het mailtje schrijft Westenberg ook dat hij dezelfde vraag bij iemand anders op de Haagse rechtbank heeft uitgezet. „Ik vroeg Buddendijk daar ook al naar, maar die zoekt alleen maar in stoffige papieren en dat schiet niet op.“
In een verhoor met twee rechercheurs op 26 oktober vorig jaar bevestigt Westenberg dat Buddendijk hem stukken heeft gegeven. Dat had hij gevraagd. „Wil je mij een uitdraai uit civiel geven voor wat er op mijn naam staat of wat er op naam staat van Chipshol. En nagaan of ik daar bij betrokken ben geweest en of ik daar vonnis in heb gewezen.“
De rechercheurs willen weten of

‘Ik vond dat haar juridische kwaliteiten niet gelijke tred hielden met haar borstomvang’

dat een-op-een is gebeurd. Dan begint Westenberg een beetje te hakken. „Nee, dat is keurig netjes... misschien een afschrift aan de president, maar dat weet ik niet.“
Rechercheurs: „Heeft u zelf een afschrift geschreven aan de president of heeft hij dat gedaan?“
Dat weet Westenberg niet, maar hij benadrukt dat er niets aan de hand is. „Ik geloof dat de bestuurssecretaris, dat is de secretaris van de bestuursvergadering, dus de sectorvoorzitters en de president, mij die stukken stuurde. Dus dat is... ja, dat is niet een een-tweeje om het zo maar te zeggen. Dat is een volstrekt... gewoon iedereen mag dat weten.“
Ook krijgt Westenberg hulp van een juridisch medewerkster van de Haagse rechtbank. Ze houdt hem op de hoogte van geruchten en levert hem e-mailadressen die hij nodig heeft. Op 6 april 2011 stuurt ze Westenberg een sms'je. „De dame in kwestie (Marlou van der Togt) gaat 1 juni met pensioen en stopt half april met werken. Als je haar dossier nodig hebt, moet je snel zijn.“
Buddendijk is over deze kwestie niet verhoord door de rijksrecherche. „Als ons duidelijk wordt wie de sms stuurde, heeft die medewerker een gigantisch probleem. Dit mag abso-

luut niet“, zegt Buddendijk nu desgevraagd. Westenberg vroeg volgens hem elf stukken uit procesdossiers van hemzelf. „Daar heeft hij recht op. Hij vroeg ook adresgegevens van een voormalige medewerker en die heeft hij niet gekregen vanwege bescherming van de privacy. Hij vroeg ons ook na te gaan of in de telefooncentrale is te zien of hij vroeger met een bepaalde advocaat heeft gebeld. Die vraag kunnen wij alleen al om technische redenen niet beantwoorden“, zegt Buddendijk.
De rijksrecherche heeft Westenberg in oktober ook gevraagd naar zijn contact met medeverdachte Pieter Kalbfleisch. Nergens in het strafdossier duiken aanwijzingen op over een complot van de rechterlijke macht en de luchthaven Schiphol om Chipshol van de familie Poot kapot te maken. Ook is er geen enkel tapverlag van gesprekken tussen de ex-collega's Kalbfleisch en Westenberg. Maar één keer hebben de oud-rechters het afgelopen jaar afgesproken, met hun advocaten er bij.
De rechercheurs vragen naar dit gesprek omdat Westenberg dit contact in een eerder verhoor ontkende. Een misverstand, zegt hij tegen de rechercheurs. „In uw visie heeft u het gevraagd, maar ik heb het niet als zo-

danig begrepen.“ Het gesprek was om wat data „afgecheckt“ te hebben, zegt Westenberg. Hij vond het zo'n gedoe om via advocaten heen en weer te mailen. „Dus toen hebben we één keer dat contact gehad.“
Hart luchten
Maar niet alle gesprekken die Westenberg over de affaire voert, gaan over het organiseren van zijn verdediging. Soms wil hij gewoon zijn hart luchten over Marlous van der Togt en over Jan en Peter Poot.
Zo belt op 31 maart vorig jaar zijn broer. Die wil ook graag weten hoe het zit met die vrouw. Westenberg vertelt dat hij en Pieter Kalbfleisch haar goed kennen. Kalbfleisch had eind jaren tachtig een relatie met haar, vertelt Hans aan zijn broer Laurens door de telefoon. „Die is tot een einde gekomen toen de neus geboord. Daar zijn ze heel kwaad over want zij denken van: als het allemaal doorgaan was, zoals wij dachten dat het door zou gaan, dan zouden wij heel erg rijk zijn geworden. Kijk, nu hebben ze een slordige 50 tot 70 miljoen euro in de knip zitten. Anders zouden dat waarschijnlijk 1,5 tot 2 miljard zijn geweest.“
Op 7 april vorig jaar mailt Westenberg aan een raadsheer bij het hof in Den Haag dat de familie Poot volgens hem alles doet om een miljardenclaim bij de Staat in te dienen. „En dat alles omdat meneer een bijzondere hekel aan mij heeft. Je houdt het niet voor mogelijk. Het is veel eerder dat hij uit is op geld en over lijk gaat. Bij voorkeur dan mijn lijk, maar die lol gun ik hem niet.“

Westenbergs vervroegd pensioen

Hans Westenberg ging 1 oktober 2009 met vervroegd pensioen. Aanleiding was de Chipshol-affaire. In juni 2009 oordeelde het gerechtshof in Den Haag in een tussenarrest dat Westenberg als rechter telefonisch contact had gehad met een advocaat die optrad namens Chipshol, een zaak die hij onder zich had. Rechters bellen nooit met advocaten van procespartijen om iedere schijn van vooringenomenheid en partijdigheid te voorkomen.
De hele zaak kwam aan het rollen nadat de betreffende advocaat in een boekje over het bellen vertelde. Westenberg spande in 2004 een procedure aan tegen de advocaat om de uitlating onrechtmatig te laten verklaren. De rechtbank in Rotterdam wees die eis toe, maar in hoger beroep won de advocaat. Het hof stelde dat „behoudens tegenbewijs“ vast was komen te staan dat Westenberg ten minste twee keer inhoudelijke telefoongesprekken had gevoerd met advocaten. Westenberg mocht nog tegenbewijs aanleveren, maar hij beëindigde de procedure zonder dat die tot een onherroepelijk vonnis had geleid.

